СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

СЕНТЯБРЬ 28
1939 во
№ 136 (1099)
ДОНЫС 10 ур.

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Комсомольскӧй отсӧг вӧрлэдзан сезон кежлӧ лӧсьӧдчӧмын

Озыр миян республика вӧрӧн. Уна сикас промышленнӧй продукция сійӧ сетӧ миян социалистическӧй рӧдиналы: и стройматериалъяс, и пес, и целлюлоза. Сы вӧсна и кыдзи мукӧд промышленнӧй отрасльяс кыпӧдӧмын, ыджыд внимание Коймӧд Сталинскӧй Пятилеткаын уделяйтсӧ вӧр промышленностьлы. Сӧмын тайӧ 1939—1940 воын Коми АССР-лӧн вӧрлэдзан план лоӧ 2.955.000 кубометр объёмын, мӧдногкӧ, 25-30 прӧчент вылӧ ыджыдджык кольӧм вося вӧрлэдзан программа серти.

Тайӧ уджъяслӧн ыджыд объёмыс потребуйтас миян вынъяслысь ыджыд напряжение. Ковмас аскадын бура эштӧдны тӧвся вӧрлэдзан сезон кежлӧ подготовительнӧй уджъяс, обеспечитны вӧручасток томйӧз вынъясӧн, отсавны котыртны культурнӧй сӧветскӧй торговля участокъясын.

Комилес да Вычегдолес трестъяс кузя тааво ковмас 17.572 рабочӧй. Тайӧ лыдас планируйтӧма 7.844 сезонникӧс да 8.400 кадровӧй рабочӧйӧс медалӧм. Но рабочӧйясӧс вербуйтӧм котыртӧма омӧля. Республика пасьта индивидуальнӧй договоръясӧн охватитӧма сӧмын 1.886 сезонникӧс да 5.217 кадровӧй рабочӧйӧс. Уна колхозъяскӧд ӧнӧдз на абу заключитӧма хозяйственнӧй договоръяс.

Ыджыд отсӧг вӧрлэдзан план олӧмӧ пӧртӧмын долженӧсь сетны комсомольскӧй организацияяс. Кыдзи и водзза воясын комсомолецъяс долженӧсь котыртны колхознӧй томйӧзӧс вӧрлэдзан уджъяс вылӧ. Лоны томйӧзӧс котыртысьӧн, петкӧдлыны тайӧ хозяйственнӧй участок вылас стахановскӧй образеца удж, лоны выль производственнӧй победаяс вӧсна социалистической ордйысьӧм котыртысьӧн,—со кутшӧм могъяс сулалӧны колхознӧй комсомолецъяс водзын, комсомольскӧй организацияяс водзын.

Торъя комсомольскӧй организацияяс босьтчисны нин уджӧ. Лопыдін сиктса „Выль Мет" колхозса комсомолецъяс, сельскохозяйственнӧй уджъясӧн бура справитчӧм бӧрын, вӧчалісны нин пӧрӧдчӧм да кыскасьӧм кузя договоръяс. 1.000 кубометрӧн кӧсйысисны кыскыны том стахановкаяс Настя да Маша Таскаева, Анна Костарева. Комсомолец Лоскутов ёрт кӧсйысис пӧрӧдны 1.000 кубометр. 1.000 кубометрӧн кӧсйысисны пӧрӧдны и Ыб сиктса (Сыктывдін район) комсомолецъяс И. Муравьев, И. Колегов, И. Раков, А. Сямтомов да мукӧд ёртъяс, ставсӧ Сыктывдін районын лоӧ котыртӧма 6 комсомольскӧй бригада.

Но тайӧ этша на. Уна райкомолъяс эз на обсуждайтлыны асланыс заседаниеяс вылас тӧвся вӧрлэдзан сезон кежлӧ лӧсьӧдчӧм йылысь вопросъяс. Колӧ гӧгӧрвоны, мый тайӧ удж кежлас самотёкӧн лӧсьӧдчӧны и уна колхознӧй комсомольскӧй организацияяс.

Ӧні вӧрын мунӧны лӧсьӧдчана уджъяс. Колхознӧй организацияяс, кодъяс справитчисны нин урожай идралӧмӧн, вермасны уна комсомолецӧс да несоюзнӧй том колхозникӧс сетны лӧсьӧдчана уджъяс вылӧ. Колӧ отсавны стрӧитны краснӧй уголокъяс, ларекъяс, пывсянъяс да с. в. А ӧд вӧручастокъясын строительство дзик оран угроза улын. Сідз, Емдін районын ставсӧ колӧ вӧлі стрӧитны 132 объект, а стрӧитӧма сӧмын 29. Тайӧ районас ремонтнӧй уджъясӧ колана 1.200 мортысь уджалӧны сӧмын 190. Колӧ отсавны ёнмӧдны вӧр бердын рабочӧйяслысь постояннӧй кадр, медся бур комсомолецъясӧс сэтчӧ сетӧмӧн.

Тааво ковмас гӧтӧвитны трактористъяслысь, мотористъяслысь, шоферъяслысь уна кадръяс. Ӧні нин Комилес трест восьтӧ 135 морт вылӧ курсъяс. Комсомольскӧй организацияяс долженӧсь комплектуйтны найӧс медся бур комсомолецъясӧн, несоюзнӧй томйӧзӧн. Первой ӧчеред тайӧ курсъясӧ колӧ комплектуйтны нывкаяс-комсомолкаясӧн. Отсавны налы, выдвигайтны найӧс вӧр промышленностьын руководящӧй уджъяс вылӧ.

Уна вӧручастокъясын тааво лоӧ котыртӧма леснӧй комсомольскӧй организацияяс. Сӧмын ӧти Сыктывдін районын лоӧ котыртӧма 6 леснӧй комсомольскӧй организация. Колӧ подбирайтны йӧзӧс. ВЛКСМ райкомъяслы колӧ босьтны учет вылӧ и агитаторъясӧс, и физкультурникъясӧс, и культработникъясӧс. Вӧручастокъясын ковмас котыртны не сӧмын комсомольскӧй удж, но и агитационно-массовӧй, физкультурнӧй, оборонӧй уджъяс. Тайӧн ставнас должен веськӧдлыны ВЛКСМ районнӧй комитетъяс.

Тӧв—вӧрлэдзӧмын основнӧй сезон. Сезонлӧн став уджъясыс кутас заключайтчыны сыын, кыдзи лоӧ лӧсьӧдчӧма сійӧ кад кежлас. Бура лоӧ лӧсьӧдчӧма—бурӧсь лоӧны и результатъяс. Комсомольскӧй организацияяс долженӧсь бура лӧсьӧдчыны тайӧ кад кежлас, котыртны ас бӧрся став колхознӧй комсомолецъясӧс, несоюзнӧй томйӧзӧс.

ТАСС-лӧн юӧртӧм

СССР ДА ЭСТОНИЯ КОСТЫН СӦРНИТЧӦМЪЯС ЙЫЛЫСЬ

Сы вӧсна, мый эстонскӧй правительстволӧн объяснениеясыс Таллинскӧй портын интернируйтӧм польскӧй подводнӧй лодкаӧн тӧдтӧм направлениеын вошӧм обстоятельствояс йылысь окажитчисны неудовлетворительнӧйӧн, Эстония да СССР костын заводитчисны сӧрнитчӧмъяс балтийскӧй ваясын дзебсясьысь иностраннӧй подлодкаяссянь диверсионнӧй действиеясысь сӧветскӧй ваяслысь безопасность обеспечитан мераяс йылысь.

Эстонскӧй правительстволӧн объяснениеяс серти польскӧй подводнӧй лодка пырис эстонскӧй ваясӧ „сійӧ механизмъяслысь поврежденнӧй состояние имеитӧмӧн, мый вӧсна ветлӧмсӧ вӧлі сьӧктӧдӧма". Гӧгӧрвотӧм, кыдзи тайӧ условиеяс дырйи вермис пышйыны охранаысь поврежденнӧй подлодка Эстонияса столица портысь. Лыддьысьӧ ёнджыка правдоподобнӧйӧн, мый лодкасӧ ремонтируйтісны Таллинын, тыдалӧ, снабдитісны сійӧс горючейӧн да, сэтшӧм ногӧн, сетісны сылы позянлун пышйыны.

Кутны кӧ тӧдвылын, мый Ленинградсянь юӧртӧм серти талун кык местаын адзылісны тӧдтӧм подводнӧй лодкаяслысь перископъяс Лужскӧй губа районын, то позьӧ воны выводӧ, мый кӧнкӧ эстонскӧй берегъяссянь неылын кутшӧмкӧ тӧдтӧм подлодкаяс имеитӧны ассьыныс дзебӧм база.

Тайӧ обстоятельствоясыскӧд йитӧдын дзебсясьысь подлодкаяссянь диверсионнӧй действиеясысь сӧветскӧй ваясын безопасность обеспечитӧм йылысь вопрос босьтӧ важнӧй тӧдчанлун.

Тӧдтӧм подводнӧй лодкаяс сӧветскӧй ваясын

ЛЕНИНГРАД, 26. (ТАСС). Дозорнӧй сӧветскӧй суднояссянь юӧртӧм серти талун Лужскӧй губасянь неылын вӧлі казялӧма разнӧй местаясын приблизительнӧ ӧти и сійӧ жӧ кадӧ, 14 да 15 часъяс костын подводнӧй лодкаяслысь кык перископ. Индӧм пунктъясӧ Балтийскӧй флотса командованиеӧн ыстӧма подводнӧй лодкаяслысь истребительяс.

РККА-са Генеральнӧй штаблӧн ОПЕРАТИВНӦЙ СВОДКА

Сентябрь 26 лун, 1939 во

Краснӧй Армиялӧн частьяс, демаркационнӧй линиялань водзӧ мунӧмӧн, сентябрь 26 лун чӧжӧн босьтісны **Осовец** крепость, **Холм, Замостье, Рава-Русска, Самбор** каръяс да петісны **Райгородок, Осовец, Соколы** (Белостоксянь 35 километрӧн рытыв-лунвылын), **Мелейчицы** (Бельсксянь 25 километрӧн рытыв-лунвылын), **Бела, Холм, Замостье, Яворов, Самбор, Турка** (Дрогобычсянь 40 километрӧн рытыв-лунвылын) линия вылӧ.

Польскӧй войска колясъясысь водзсасьӧм бырӧдігӧн Западнӧй Белоруссияын да Западнӧй Украинаын Краснӧй Армиялӧн частьяс разоружитісны да босьтісны пленӧ Брест-Литовск да Влодава костын 30 железнодорожнӧй эшелонын 25 сюрс мортӧдз. Сы кындзи Кобринсянь лунвыв районын босьтӧма 1.000 морт, Холм районын—8.000 морт да 1.000 вӧв да Яновка районын (Холмсянь 20 километрӧн рытыв-лунвылын)—2.500 морт вооружениеӧн да разнӧй военнӧй имуществоӧн.

Сентябрь 27 лун 1939 во

Сентябрь 27 лун чӧж Краснӧй Армиялӧн частьяс нуӧдісны водзӧ демаркационнӧй линиялань продвижение, босьтісны **Грабово** (Августовысь 15 километр рытыввылын), **Мазовецк, Дрогичин, Красностав, Завада** станция (Замостьеысь 10 километр рытыввылын), **Краковец, Мосциска**, да Сеанки станция (Сан юистокъяслӧн район)

Западнӧй Белоруссия да Западнӧй Украиналысь территория польскӧй войскаыс весалӧм мунӧ водзӧ.

Германияса иностраннӧй делӧяс кузя министр г. фон-Риббентроплӧн Москваӧ воӧм

Сентябрь 27 лунӧ Москваӧ воис Германияса иностраннӧй делӧяс кузя министр г. фон-Риббентроп, г. Форстер, г. Гаус, г. Шнурре да мукӧдъяс сопровождениеын. Ӧтикадӧ воис Германияын СССР-са полпред А. А. Шкварцев ёрт да Германияын СССР-са полпредстволӧн первой секретарь В. Н. Павлов ёрт.

Центральнӧй аэропортын г. фон Риббентропӧс вӧлі встретитӧма Иностраннӧй делӧяс кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысь В. П. Потемкин ёртӧн, Моссовета председательӧс вежысь Д. Д. Королев ёртӧн, НКИД протокольнӧй отделӧн заведующӧй В. Н. Барков, ёртӧн, НКИД Центрально-Европейскӧй отделӧн заведующӧй А. М. Александров ёртӧн, Москва карса комендантӧн Ф. И. Суворов ёртӧн, Москваын германскӧй посольство став составӧн чрезвычайнӧй да полномочнӧй посол г. фон Дер Шуленберг да Италияса чрезвычайнӧй да полномочнӧй посол г. Россо юрнуӧдӧм улын.

Центральнӧй аэропорт вӧлі мичмӧдӧма сӧветскӧй да германскӧй флагъясӧн. Министрӧс встречайтны вӧлі выставитӧма почотнӧй караул.

Совнаркомса Председатель да СССР-са Наркоминдел В. М. Молотов ёртлӧн Германияса иностраннӧй делӧяс кузя министр г. фон-Риббентропкӧд беседа

Тавося сентябрь 27 лунӧ состоитчис Совнаркомса Председатель да СССР-са Наркоминдел В. М. Молотов ёртлӧн Германияса иностраннӧй делӧяс кузя министр г. фон-Риббентропкӧд беседа вопросъяс кузя, кодъяс йитчӧмаӧсь Польшаын событиеяскӧд.

Беседа мунiс Сталин ёрт, германскӧй посол г. Шуленберг да Германияын СССР-лӧн полпред Шкварцов ёрт дырйи да кыссис 2 час саяс.

Тӧдтӧм подводнӧй лодкаӧн сӧветскӧй пароход вӧйтӧм

ЛЕНИНГРАД, 27. (ТАСС). Сентябрь 27 лунӧ 6 час гӧгӧр рытын тӧдтӧм подводнӧй лодкаӧн Нарвскӧй залив районын вӧлі торпедируйтӧма да вӧйтӧма сӧветскӧй пароход „Металист" 4.000 тонн водоизмещениеа. 24 морта команда составысь сӧветскӧй судноясӧн ӧктӧма 19 мортӧс. Мукӧд 5 мортыс эз шедны.

ЧЕРВОНА АРМАДА

ЛЬВОВ, 25. (ТАСС-лӧн спецкор). Тарнопольсянь Львовӧ мунісны миян славнӧй Краснӧй Армиялӧн частьяс. Ме аддзылі уна парад Москваын Краснӧй площадь вылын, Киевын. Сійӧ парадъясыс, миян Армиялӧн вынысь да мощысь пыдісянь волнуйтісны менӧ, но сійӧ, мый ме аддзылі Тарнопольсянь Львовӧ мунігӧн, потряситіс менӧ.

Сухопутнӧй дредноут-гигантъяс, уна сюрс боевӧй машина, разнӧй калибра артиллерия. Зэв бура шуис ӧти крестьянин: „Червона Армада—ураган". Да, миян армия ураган кодь.

Львовса гарнизонӧн командуйтысь польскӧй генерал, кыдзи бӧрынджык лои тӧдса, тшӧктӧма арестуйтны офицерӧс, кодi доложитӧма, мый Краснӧй Армия Львов дорын. Миян частьяслӧн ӧдйӧ воӧмысь абу вӧлӧма сылы эскана. Сійӧ абу веритӧма аслас разведкалы да сылысь донесениесӧ примитӧма паника пыдди.

Тарнопольсянь Львовӧ мунан туй вӧлі боевӧй машинаяслӧн помтӧм мунысь лента. Львовсянь подӧн локтӧны вӧлі уна сюрс польскӧй салдат. Найӧ мунісны шоссе пӧлӧн, да, кор мукӧд дырйи сувтлывліс колонна, польскӧй армияса салдатъяс кытшавлісны миянлысь боецъясӧс, сьӧлӧмсяньыс чолӧмалісны ассьыныс освободительясӧс, кодъяс вӧтлісны панскӧй Польшаса бездарнӧй да жестокӧй полковничӧй кликаӧс.

Мощнӧй танкъяслы, ыджыд грузовӧй машинаяслы, колоссальнӧй пушкаяслы сьӧкыд мунны векньыдик туй кузя, кодӧс танкъясса водительяс шуисны вредительскӧй туйӧн. Но медся сьӧкыд вӧлі миян Армиялы мунны сиктъясті. Позьӧ овны нэм чӧж, позьӧ кытшовтны став мирсӧ, но нинӧм оз поразит, оз волнуйт мортӧс сэтшӧма, кыдзи Краснӧй Армиялӧн Западнӧй Украинаса крестьянакӧд встречайтчан картинаяс.

Танкъяс вылӧ лэбӧны цветъяс, вышывайтӧм кичышкӧдъяс. Нывъяс орйӧдлӧны ассьыныс сикӧтшъяссӧ да шыблалӧны найӧс боецъяслы машинаясӧ. Ме аддзылі, кыдзи некымын минут кежлӧ сувтліс танк. Сэтысь петіс командир. Ӧти здукӧн сійӧс кытшалісны, кутлісны киясӧ, кутісны сёрнитны ставныс ӧттшӧтш.

Со ме аддза водопроводнӧй башнялысь ыджыд шпиль. Красавец—кар. Важ украинскӧй кар, код стенъяс улын тышкасьлісны запорожецъяс да восстанитысь крестьяна асланыс нэм чӧжся врагкӧд—польскӧй шляхтакӧд. Львов—Западнӧй Украинаса ыджыд кар—лои сӧветскӧйӧн. Карса олысьяс асьсьыныс петісны уличаяс вылӧ знамяясӧн, транспарантъясӧн. Лунтыр ветлісны Львов карса гражданалӧн колоннаяс да украинскӧй да польскӧй кывъяс вылын сылісны ӧти сыланкыв—„Интернационал".

Сӧветскӧй народлӧн гимныс орлывліс лозунгъясӧн, кодъяс юргисны рабочӧйяс да интеллигенция вомысь: „Хай живе Сталин! Хай живе Молотов! Хай живе Ворошилов! Хай живе Червона Армия!"

Колоннаяс мунӧны площадь вылӧ театрлань. Театр дорын боецъяс чолӧмалісны Львовса гражданаӧс аплодисментъясӧн.

Мӧд лунас вылысь ветлӧдлісны демонстрантъяслӧн колоннаяс. Быд кывйын, быд нюмъёвтӧмын—волнуйтана нимкодьлун, нимкодьлун йӧзлӧн, кодъяс пырисны выль мирнӧй югыд олӧмӧ.

Александр Корнейчук.

Западнӧй Белоруссияын крестьянскӧй комитетъяс

МИНСК, 24. (ТАСС). 1863 воын историк Погодин гижис: „Белорусскӧй крестьянаысь шудтӧмӧс, гольӧс нинӧм оз позь вообразитны. Унаӧн солӧн сёйӧны сӧмын воскресеньеясӧ". Тайӧ кывъясӧ ставнас характеризуйтӧны Западнӧй Белоруссияса уджалысь йӧзлысь положениесӧ медбӧръя лунъясӧдз.

Барановичиын, Вильноын, Столбцыын, Новогрудоын да вель уна мукӧд каръясын петны заводитӧм газетъясын йӧзӧдӧм асланыс письмӧясын Западнӧй Белоруссияса крестьяна висьтавлӧны панскӧй ярмо улын асланыс невыносимӧй олӧм йылысь.

— Мый ми сёйлім?—висьталӧ Якуб Трушкевич, Хомичи сиктысь крестьянин.—Арнас, вундӧм бӧрын, некымын лун сёйлім нянь, картупель, а сэсся сёйлім кыд, лебеда...

А со мӧд письмӧын ва йӧдӧм фактъяс. Вит морта семьяын куим гектара наделысь став урожай вузалӧм да налогъяс мынтӧм бӧрын пырджык кольлывліс 750 килограмм нянысь не унджык, кодi сулалӧ 74 злот да 20 грӧш. Тайӧ суммасӧ кӧ юкны вося лунъяс вылӧ, то артмӧ, мый вит мортлы колӧ вӧлі овны 20 грӧшӧн лун. Позьӧ аслыд гӧгӧрвоны, кыдзи вӧлі позьӧ овны тайӧ деньга вылӧ, изтӧг кӧрӧб кӧ сулалӧ 10 грӧш.

Крестьянскӧй овмӧсъяс имеитісны карликовӧй наделъяс. Куим сюрс панскӧй овмӧс владейтісны Западнӧй Белоруссияса земельнӧй угодиеяслӧн кык коймӧд юкӧннас.

Став крестьянскӧй овмӧсъясӧн нёльӧд юкӧныс унджыкыс эз имеитны вӧвъяс. Вӧвтӧмъяс вӧв медалӧмысь мынтылісны помещикъяслы да кулаклы 10—15 злотӧйӧн лун да таысь ӧтдор должеnӧсь вӧлі вӧв медалӧмысь дон босьтӧг уджавны помещиклысь му.

Уна местаясын, кӧні котыртӧма нин крестьянскӧй комитетъяс, крестьяна медводз поручайтӧны комитетъяслы решитны му йылысь вопрос.

Богудельно сиктын крестьянскӧй комитет сетіс крестьяналы му, кодi войдӧр принадлежитіс местнӧй помещиклы. Сьӧкыд передайтны радуйтчӧмсӧ йӧзлысь, кодъяс асланыс киӧ получитісны му, кодi йылысь налы бӧръя лунъясӧдз ковмис сӧмын мечтайтны.

Мездмӧм районъясысь крестьяна помалісны найӧс пӧдтысь земельнӧй тшыгъялӧмӧн, помещик вылӧ отработайтан системаӧн. Восстанавливайтсӧ вӧрӧн пользуйтчӧм вылӧ крестьяналӧн право.

Западнӧй Белоруссияса каръясын, сиктъясын да деревняясын ӧні весавсьӧ выль олӧмӧ мунан туй. И крестьянскӧй комитетъяс тaын ворсӧны ыджыд роль.

ВЫЛЬ РАЙОНЫН

Железнодорожнӧй районын заводитчис местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм. Медся активнӧй участие примитӧны комсомолецъяс. Талун кежлӧ районын уджалӧны нин агитаторъясӧн 110 комсомолец.

Сереговса средней школаса комсомольскӧй организацияысь 30 саяс комсомолец активнӧя участвуйтӧны агитационнӧй уджын. Найӧ нуӧдӧны агитационнӧй удж рабочӧйяс да колхозникъяс пӧвсын.

Калимов.

Железнодорожнӧй район.

Агитаторъяс кутчысисны уджӧ

Сыктывкарса 1-ӧй номера школа бердса агитколлективӧ пырӧны тшӧтш 5 ӧд, 14 ӧд школаясысь агитаторъяс. Ставыс 21 морт, на пӧвсын—учительяс да 10 ӧд классын велӧдчысьяс. Агитационнӧй уджӧн веськӧдлӧ партийнӧй комитет. Первой инструктивнӧй совещание вылын шуӧма октябрь 1-ӧй лунӧдз нуӧдны куим беседа: Молотов ёртлӧн речь кузя да СССР-са Верховнӧй Сӧвет Нёльӧд Сессиялӧн материалъяс кузя.

Агитаторъяс пӧвсысь унаӧн босьтчисны нин уджӧ сідзи, например, учительница-агитаторъяс А. П. Улитина, М. А. Савельева, Левич, О. В. Есева, Маркова да мукӧд ёртъяс нуӧдісны нин 1-2 беседаӧн.

Мария Алексеевна Третьякова (1-ӧй номера школа) бура босьтчис агитационнӧй уджӧ. Сійӧ уджало школа обслуживающӧй персонал пӧвсын. Первой беседа сійӧ нуӧдіс Молотов ёрт речь йылысь да международнӧй положение йылысь. Мария Алексеевна тайӧ беседа кежлас бура гӧтӧвитчӧма да сылӧн беседа вӧлі живӧй да интереснӧй. Интереснӧя сійӧ висьтавліс Западнӧй Белоруссияса да Западнӧй Украинаса уджалысь йӧзӧн Краснӧй Армиялысь частьяс восторженнӧя встречайтӧм йылысь. Ыджыд волнениеӧн кывзісны агитаторӧс. Найӧ пиысь ӧтикымыняс эз вермыны кутсьыны синваысь, кор Третьякова ёрт висьталіс, кутшӧм радлун испытывайтӧны Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса уджалысь йӧз Краснӧй Армиялӧн найӧ сиктъясӧ пырігӧн.

Тырмытӧмторйӧн колӧ пасйыны сійӧс, мый торъя агитаторъяс асланыс уджӧ эз на кутчысьлыны.

Разманова.

ПЕРВОЙ ИНТЕРНАЦИОНАЛ

Сизимдас да вит во колис сійӧ лунсянь, кор научнӧй социализм основоположникъясӧн Марксӧн да Энгельсӧн вӧлі котыртӧма Рабочӧйяслысь международнӧй товарищество—I Интернационал. Человечестволӧн величайшӧй гениййяс Маркс да Энгельс Интернационал пырысь пырпеткӧдісны вернӧй революционнӧй туй вылӧ.

Интернационал создайтӧмлы предшествуйтіс западно-европейскӧй пролетариатлӧн ожесточеннӧй классовӧй тыш. 1848 вося революция поражение бӧрын пролетариат эз шыбит оружие, революционнӧй тыш водзӧ нуӧдӧмӧн. Мыйӧн ёнджыка развивайтчис пролетариат, сійӧн ёнджыка сійӧ осознавайтіс асьсӧ кыдз класс. Пролетариат стремитчис международнӧй солидарностьӧ да ӧтувтчӧмӧ.

1864 вося сентябрь 28 лунӧ Лондонын восставшӧй полякъяскӧд кровавӧй расправалы паныд протестуйтан знакӧн вӧлі чукӧртӧма грандиознӧй митинг, кӧні вӧліны Францияса, Германияса, Англияса да мукӧд странаясса рабочӧйяслӧн представительяс. Сэні вӧлі и Карл Маркс.

Митинг вылын вӧлі бӧрйӧма Рабочӧйяслӧн международнӧй товариществолысь Генеральнӧй сӧвет. Немецкӧй рабочӧйяссянь представительӧн сӧветӧ вӧлі бӧрйӧма и Карл Маркс.

Аслас деятельность первой лунъясӧ сӧвет лӧсьӧдіс „Учредительнӧй манифест" да „Устав", кодъяслӧн авторӧн вӧлі Маркс. Манифестын тӧдчӧдсис, мый, производительнӧй вынъяс бурнӧя быдмӧм вылӧ видзӧдтӧг, рабочӧй класслӧн нужда да корысялӧм пыр быдмӧ, сійӧ кадӧ кор буржуазия киясын чукӧрмӧны пыр унджык да унджык озырлунъяс. Промышленностьлӧн быдмӧм рабочӧй классӧс оз вешты корысялӧмысь. Мӧдарӧ, кор олӧ капитализм, общественнӧй противоречиеяс кутасны содны да джуджданы. „Учредительнӧй манифест" чуксаліс став странаясса пролетарийясӧс ӧтувтчыны капиталистическӧй рабствола паныд тышӧ. Кыдз и „Коммунистическӧй манифест", кодӧс вӧлі Марксӧн да Энгельсӧн лэдзӧма 1848 вося февраль тӧлысьын, сійӧ помасис кывъясӧн: „Став странаясса пролетарийяс, ӧтувтчӧй!"

„Коммунистическӧй манифестын", кодӧс Сталин ёртӧн шуӧма „Марксизм сылӧмъяс сылӧмӧн", научнӧй социализм основоположникъяс изложитісны Коммунистическӧй интернационаллысь теоретическӧй да практическӧй программа.

Интернационаллӧн „Устав" заводитчыліс положениеысь, кодi вӧлі утверждайтӧ, мый рабочӧй классӧс мездӧм должен лоны вӧчӧма асьныс рабочӧйяс вынъясӧн, мый налӧн тыш являйтчӧ оз кутшӧм либӧ выль классъяс лӧсьӧдӧм вӧсна тышӧн, а быд сикас классовӧй господство бырӧдӧм вӧсна, асьныссӧ классъясӧ бырӧдӧм вӧсна тышӧн. Тӧдчӧдчыліс, мый рабочӧйясӧс мездӧм эм абу местнӧй да абу национальнӧй мог, а международнӧй. Выдвигайтсьыліс став странаясын пролетарскӧй движение развивайтан мог.

Интернационалӧ пырысь группаяс ылын эз вӧвны однороднӧйӧсь. Ылын эз ставныс вӧвны Маркслӧн сторонникъясӧн.

Французскӧй рабочӧйяс, торйӧн парижана, вӧліны Прудонлӧн, анархизм теоретикъясысь ӧти, мелкобуржуазнӧй влияние улын.

Германияын лассальянскӧй организация рабочӧйяслы прививайтіс вздорнӧй сектантскӧй взглядъяс, быттьӧ рабочӧйясӧс мездан туй куйлӧ кооперация пыр, кодi босьтӧ отсӧг прусскӧй правительствосянь.

Маркс да Энгельс нуӧдісны ожесточеннӧй тыш пролетариат вылӧ мелкобуржуазнӧй влияниекӧд. Главнӧй опасность представлитісны сэки анархистъяс—Прудон да Бакунин идеяяслӧн сторонникъяс. Найӧ пырлісны Интернационалӧ, но эз желайтны рабочӧй движениеын централизованнӧй руководство. Найӧ кӧсйисны уджавны независимӧя Генеральнӧй сӧветысь, но эз кӧсйыны подчиняйтчыны сылӧн индӧдъяслы. Тайӧ нуӧдіс дезорганизованностьӧ да расколӧ.

Интернационаллӧн первой жӧ конгресс вылын (1866 вося сентябрь) Маркс да сылӧн сторонникъяс сетісны решительнӧй бой прудонистъяслы.

Прудонистъяс отрицайтісны классовӧй тыш, но признавайтісны, мый пролетариат должен мездыны нартитӧмысь. Найӧ аддзисны буржуазнӧй обществоысь неравенство да артавлісны, мый тайӧ неравенстволӧн источникыс абу производствоын, а обменлӧн ӧнія товарнӧй формаын, потреблявтан средствояс неправильнӧй юкӧмын.

Маркс да сылӧн сторонникъяс индылісны, мый пролетариат вермас мездыны нартитӧмысь, а следовательнӧ и унижениеысь да корысялӧмысь, сӧмын

ЗВЕНЬЕВОЙ

Коді Типӧсиктса „Победа“ колхозын (Шойнаты район) оз тӧд первой бригадаса звеньевӧй Александр Иванович Габовӧс? Ме, чайта, сійӧс тӧдӧ быд велӧдчысь. Сы йылысь и мунӧ сиктын сёрни:

— Со пӧ тайӧ и эм Александр Ивановичным,—висьталӧны ӧтияс.

— Хозяйственнӧй морт пӧ,—сёрнитӧны мукӧдъяс. Стахановец пӧ...

Габов ёртлӧн звено, сійӧ кадсянь кор Александр Ивановичӧс индісны звеньевӧйӧн, пырысь пыр кутіс тӧдчыны мукӧд звенояс серти. Таво сылӧн звено важӧн нин помаліс турун да нянь идралӧм, ставсӧ вартӧма. Колӧ висьтавны, мый Александр Ивановичлӧн звеноыс отсаліс и колхозыслы дзоньнас помавны татшӧм бур результатъясӧн сельскохозяйственнӧй восӧ.

Звеньевӧй метод—колхознӧй уджъяс вылын медся производительнӧй метод. Сійӧ сетӧ правильнӧя расстановитны рабочӧй вын, уплотнитны уджалан лун. Габов ёрт соблюдайтӧ стрӧг сдельщина. Нуӧдӧ точнӧй учет. И абу дивӧ, мый сылӧн звеноысь быд лун уджавны вӧлі петӧ 20 саяс мортӧдз. Ассьыс звеносӧ сійӧ вӧлі нӧшта юклӧ 5—8 морта группаяс вылӧ да пыр индӧ групповодъясӧс.

Шуда олӧм сетіс Габов ёртлы колхознӧй овмӧс, Да, дерт, некод вылӧ и ачыс Александр Иванович оз надейтчы! Со кольӧм воын сійӧ аслас семьянас босьтліс 1.185 трудодень, а таво сылын семьяыслӧн колхознӧй книжкаяс вылас бара жӧ нин пасйӧма 900 трудодень.

Ена шуда Александр Ивановичлӧн и семьяыс. Гӧтырсьыс ӧтдар эм нӧшта куим ныв. Нина уджалӧ колхознӧй яслиын заведующӧйӧн, а нӧшта кык ныв уджалӧны сідз жӧ колхозын. Быд лун найӧ ёрта ёртысьлы вежмӧн мунӧны колхознӧй удж вылӧ. Габов ёртлӧн замечательнӧй и гӧтырыс—Анна Андреевна. Дерт, важӧн сійӧс тадз некод эз ыджлӧдлы. А ӧні мун тӧ! Неважӧн висьталіс мужикыслы:

— Муна пӧ Москваӧ Выставка вылӧ. Колӧ пӧ видзӧдлыны мый сэн вӧчсьӧ...

И муніс ӧд!

***

Долыда овсьӧ честнӧй, трудолюбивӧй колхозниклы. Александр Иванович судзӧдӧ газетъяс. Кор сійӧ газетысь аддзис Сӧветскӧй Правительствоса глава Вячеслав Михайлович Молотов ёртлысь радио пыр висьталӧм речь, шуис:

— Вӧвлі империалистическӧй да гражданскӧй войнаясын. А ӧні... Ковмас кӧ талун муна мездыны Западнӧй Украина да Западнӧй Белоруссия,—висьталіс сійӧ.

Александр Ивановичлы сӧмын ӧд на 55 арӧс.

А. Размыслов.

Радейта литература

Колян воын, 6-ӧд классын велӧдчигӧн, ме лыдди 100 сайӧ гырысь художественнӧй произведение. Ме зэв ёна радейта литература, ёна лыддя художественнӧй литература. Лыддьӧм произведениеясысь меным ёна кажитчисны Арсеньевлӧн „Дерсу Узала“, мукӧд авторъяслӧн „Три мушкетёра“, „Всадник без головы“, „Принц и нищий“ да мукӧдъяс. Ӧні ме велӧдча 7-ӧд классын. Художественнӧй литература лыддьыны кута и таво.

Миша Супрядкин.
Ношульса НСШ.

Черноярскӧй запаньса механическӧй сплотка вылын бригадир Смирнов ёрт, коді нормасӧ выполняйтӧ 160 прӧчент вылӧ.

Стадион должен лоны

Кад кольӧ, но Сыктывкарса стадион строитӧмын вежсьӧмъяс омӧля тӧдчӧны. Стадион стрӧитӧмӧ комсомолецъясӧс да несоюзнӧй томйӧзӧс ӧнӧдз на котыртӧма омӧля. Сыктывкарса пединститутысь, лестехникумысь, педучилищеысь уджавны эз волы ни ӧти морт на, ни ӧти комсомолец. Омӧля участвуйтӧны и производственнӧй комсомольскӧй организацияяс. Уджавны эз на волыны вӧрзаводса комсомолецъяс, кирпичнӧй заводса да мукӧд предприятиеясса да учреждениеясса. Уна дас организацияысь стадион вылӧ уджавны волісны сӧмын Наркомземса, Наркомфинса да радиоузел бердса организацияясысь 17 морт.

Стадион стрӧитӧмын активнӧя уджалӧны Сыктывкарса первой номера средней школаысь велӧдчысьяс. Сэтысь уджалісны 76 морт. Кыпӧдісны 66 кубометр му. 20 морт уджаліс Лесрабфакысь, 51 фельдшерско акушерскӧй школаысь да мукӧдлаысь.

Но стадионын удж ёна уна. Водзӧ тадз лоны оз вермы. Быд комсомолец должен уджавны стадион стрӧитӧмын. Став комсомолецъясӧс да несоюзнӧй томйӧзӧс стадион стрӧитӧм вылӧ должен котыртны ВЛКСМ Сыктывкарса горком.

П.

Секретарлы письмӧ

Койгортса вӧрпунктын (Сыктыв район) Краснӧй Армияӧ призывникъяс мунны таво гӧтӧвитчисны бура. Бура лӧсьӧдчисны комсомолецъяс Ваня Холопов, Илья Холопов, Зосим Порошкин да Николай Юдин. Найӧ призыв лунӧдз сдайтісны нёль оборонной значок ВС, ПВХО, ГТО да ГСО вылӧ нормаяс.

Койгорт вӧрпунктын найӧ лыддьысьӧны знатнӧй стахановецъясӧн. Краснӧй Армияӧ призыв лунӧдз найӧ пыр уджалісны пӧрӧдчан удж вылын да лунся нормаяс пыр вӧлі тыртӧны 150-200 прӧчент вылӧ.

Юдин, Порошкин да Холопов ёртъяслӧн вӧліны заветнӧй мӧвпъяс—лоны Краснӧй Армияса боецъясӧн. Найӧ сетісны комсомольскӧй организациялы кӧсйысьӧм, мый и водзӧ упорнӧя кутасны овладевайтны боевӧй техникаӧн да политическӧй подготовкаӧн.

Том патриотъяслӧн мӧвпъясыс збыльмисны. Призыв лунӧ, призывнӧй комиссияысь петӧм бӧрын, Койгорт вӧрпунктса комсомольскӧй комитетса секретарлы письмӧын найӧ гижисны:

„Дона ёрт, комитетса секретарь! Ёна благодаритам Тіянӧс да комсомольскӧй организацияնымӧс. Ми зэв радӧсь, мый миянӧс бура воспитайтіс миян комсомольскӧй коллектив. Ми талун шудаӧсь. Ставнымӧс босьтісны Краснӧй Армия радъясӧ. Кыдз стахановскӧя уджалім производство вылын сідз жӧ кӧсйысям лоны отличникъясӧн и Краснӧй Армия радъясын. Регыд ми кутам ӧружиеӧн киясын видзны ассьыным шуда рӧдина. Тайӧ ыджыд почетнӧй довериесӧ ми оправдайтам честьӧн“.

Н. Ситкарев.

эксплоататоръяслысь власть свергнитан да пролетариатлысь диктатура установитан туйӧн.

Маркс нуӧдіс Интернационалын пӧщадатӧм тыш бакунистъяскӧд—роч анархист Бакунинлӧн сторонникъяскӧд. Найӧ отрицайтісны быд сикас государство, сійӧ лыдын и пролетарскӧй, а колӧ лоны отрицайтісны и пролетариатлысь диктатура—основнӧй да главнӧй Маркс учениеын. Маркс велӧдіс, мый пролетариат, коді шыбитіс капиталистъясӧс да босьтіс власть, должен приступитны выль общество стрӧитӧмӧ, кӧні государство оз отменяйтсьы да оз бырӧдсьы, а кутас бырны сӧмын сэк, кор сыын оз ло коланлуныс.

Маркс да Энгельс нуӧдісны решительнӧй тыш лассальянецъяскӧд, кодъяс тормозитісны немецкӧй рабочӧйясӧс международнӧй пролетарскӧй движение дінӧ ӧтувтӧмын. Лассальянецъяс заигрывайтісны прусскӧй правительствокӧд да пресмыкайтчисны — сылӧн глава—Бисмарк водзын. Эз весьшӧрӧ Маркс шулы найӧс „королевскӧй социалистъясӧн“.

Тыш, кодӧс нуӧдісны Маркс да Энгельс лассальянецъяскӧд, сетіс ыджыд влияние Германияын самостоятельнӧй рабочӧй партия котыртӧм вылӧ, кодъясӧс основательӧн вӧлі марксист Вильгельм Либкнехт.

Первой Интернационаллӧн деятельностьын высшӧй точкаӧн вӧлі Парижскӧй Коммуна (1871 во). Коммуна эз вӧв непосредственнӧя котыртӧма Интернационалӧн, но Маркс арталіс сійӧс Интернационаллӧн делӧӧн. Коммуна вӧлі государстволӧн сэтшӧм организацияӧн, коді соответствуйтіс Интернационал духлы: сійӧ кӧсйысьліс эксплоататоръясӧс свергнитӧмӧ да пролетариатлысь диктатура лӧсьӧдӧмӧ.

Парижскӧй Коммунаӧдз Маркс да Энгельс зілисны не лэдзны французскӧй рабочӧйяслысь преждевременнӧй выступление. Найӧ сӧветуйтісны ёнмӧдны ассьыныс организацияяс, чӧжны вынъяс. Но кор 1871 вося март 18 лунӧ Парижса рабочӧйяс свергнитісны буржуазиялысь власть да лӧсьӧдісны пролетариатлысь диктатура, то Интернационаллӧн Генеральнӧй сӧвет, кодӧн веськӧдліс Маркс, сувтіс Коммуна бокӧ да мобилизуйтіс став вынъяс да средствояс революционнӧй Парижлы отсӧг вылӧ.

Маркс да Энгельс критикуйтісны коммунаръяслысь ӧшыбкаяс да индывлісны, кыдз найӧс позьӧ веськӧдны. Найӧ сетлісны сӧветъяс, кыдз дорйыны Париж, ыставлісны став странаясӧ уна сё письмӧяс, чуксалісны пролетариатӧс да став уджалысь йӧзӧс солидарностьӧ.

Маркс да Энгельс сӧветуйтісны коммунаръяслы мунны Версаль вылӧ да жугӧдны сэні дзебсьӧм контрреволюцияӧс.

Маркс да Энгельс петкӧдлісны Коммуналысь кыдз медводдза пролетарскӧй государстволысь всемирноисторическӧй тӧдчанлунсӧ.

Регыд Генеральнӧй сӧветлӧн ори французскӧй рабочӧйяскӧд йитӧд. Та бӧрын пыр жӧ Интернационалысь йӧткысисны и английскӧй тред-юнионъяслӧн продажнӧй вождьяс, кодъяс мунісны буржуазиякӧд сделка вылӧ, медым получитны парламентын местаяс. Уджын лоины невыносимӧй условиеяс.

Интернационаллӧн Гаагскӧй конгресс 1872 воын вӧлі мед бӧръяӧн.

Маркс да Энгельс пуктісны став вынъяс, медым видзны Интернационал, настоитісны сы вылын, медым вуджӧдны сійӧс Америкаӧ (Нью-Йорк). Но сэн сійӧ эз вермы паськӧдны ассьыс деятельностьсӧ. Заводитчисны секцияяс костын разногласиеяс, эз тырмы опыт да йитӧдъяс, эз вӧвны материальнӧй средствояс. 1876 воын Филадельфияын I Интернационаллӧн конференция шуис распуститны Генеральнӧй сӧвет.

Первой Интернационал пуктіс заводитчӧм став капиталистическӧй странаясын марксистскӧй пролетарскӧй партияяс лӧсьӧдӧмлы. Тайӧ вӧлі збыль международнӧй революционнӧй организация, коді дорйис пролетариатлысь интересъяс, веськӧдіс сійӧс буржуазиякӧд тыш вылӧ пролетариатлысь диктатура шедӧдӧм вӧсна.

„Первой Интернационал пуктіс социализм вӧсна пролетарскӧй, международнӧй тышлысь фундамент“ (Ленин, т. XXIV, стр. 247).

Коммунистическӧй Интернационал являйтчӧ великӧй делӧӧн, кодӧс заводитӧма Первой Интернационалӧн, законнӧй наследникӧн да водзӧ нуӧдысьӧн. Коммунистическӧй Интернационал, кыдз висьталӧ „ВКП(б) история“, являйтчӧ выль типа международнӧй революционнӧй пролетарскӧй организацияӧн, марксистско-ленинскӧй Интернационалӧн.

Сылӧн история неразрывнӧя йитчӧма Ленин—Сталин партия историякӧд. Большевистскӧй партия вылысь, Ленин да Сталин вылысь став странаясса коммунистъяс велӧдчӧны социалистическӧй революция вӧсна, коммунизм вӧсна тышлӧн великӧй наукаӧ.

Д. Мелешкин.

Уджалӧны колхозникъяс пӧвсын

Ракинскӧй начальнӧй школа бердса пионерскӧй отрядъясын вожатӧйясӧн уджалӧны колхозса томйӧз комсомолецъяс М. Ракин да К. И. Карманова. Найӧ уджалӧны став сьӧлӧмсяныс. Пионерскӧй отрядъяслӧн удж мӧдіс бурмыны. Пионеръяслӧн да октябряталӧн кыптӧ успеваемость, найӧ тӧдчымӧн лоины вежливӧйӧн гырысь йӧз дінӧ, ёрта-ёрт дінӧ.

Сентябрь 19 лунӧ вӧлі общӧй сбор. Сбор вылын пионеръяс примитісны Поруб-Кеповскӧй школалысь социалистическӧй ордйысьӧм вылӧ чукӧстчӧм. Босьталісны тшӧтш и асьныс кӧсйысьӧмъяс. Октябрёнок отличница Кланя Ракина кӧсйысис тайӧ велӧдчан во помавны сӧмын отличнӧй оценкаясӧн.

Пионеръяс да октябрята нуӧны культурно-массовӧй удж колхозникъяс пӧвсын—выступайтӧны кукольнӧй театрӧн, мукӧд пӧлӧс выступлениеясӧн. Т а ы н ыджыд активность петкӧдлӧны пионеркаяс Зоя Ракина да Кланя Ракина.

Художественнӧй вечеръяс колхозникъяслы мӧдасьӧ вӧчавны и водзӧ.

Супрядкин.

Спаспоруб, Луз район.

Бӧрйисны вожатӧйӧн

Сентябрь 23 лунӧ миян звенолӧн вӧлі сбор. Тайӧ сбор вылас важ звеньевӧй вожатӧй вӧчис отчет колян воын звенолӧн удж йылысь. Тайӧ жӧ звеньевӧй сбор вылас муніс выль звеньевӧй вожатӧйӧс бӧрйӧм. Звеньевӧй вожатӧйӧн пионеръяс бӧрйисны менӧ.

Звеньевӧй вожатӧйӧн ме мӧда уджавны став сьӧлӧмсянь да оправдайта пионеръяслысь довериесӧ. Регыд менам звенолӧн лоас сбор. Тайӧ сбор вылас ми индам асланым водзӧ уджлы план. Ас водзӧ медводдза могӧн сувтӧдам отличнӧя велӧдчӧм вӧсна тыш. Шедӧдам сійӧс медым миян звеноын эз ло ни ӧти „плохӧдам“ отметка. Тайӧс ми шедӧдам асланым старайтчӧмӧн, ӧта-мӧдлы отсасьӧмӧн да ордйысьӧмӧн.

Ӧта-мӧдлы отсасьӧм велӧдчӧмын сетӧ ыджыд отсӧг. Со колян воын, 3 ӧд классын велӧдчигӧн, ме велӧдчи бура. Нёльӧд четверть помын вӧлины отметкаяс сӧмын отличнӧйӧс. Естествознаниеысь да арифметикаысь ме отсалі велӧдчыны и Паша Сердитовалы. Паша бӧрын отметкаяс ис правитіс, а арифметика кузя шедӧдіс бур отметка.

Таво ме кӧсъя велӧдчыны бура жӧ. Старайтча внимательнӧя кывзыны урок вылын учительницаӧс, выполняйтны гортӧ сетӧм уджъяс. Гортын менам эм аслам уголок Уголокын—расписание, карта да мукӧдъяс.

Ме кыдзи звеньевӧй, бура велӧдчӧмӧн, кута петкӧдлыны личнӧй пример и мукӧдъяслы.

Доронина Нида, Сыктывкарса 12-ӧд школа, 4 „б“ класс.

Велӧдчӧны отличнӧя

Галя Миськова да Шура Старкова велӧдчӧны Сыктывкарса 14-ӧд школаса 6-ӧд классын. Найӧ—кыкнаныс отличницаяс. Витӧд класс найӧ помалісны „отлично“ вылӧ, „отлично“ вылӧ жӧ велӧдчӧны и таво. Та кузя найӧ босьтісны кӧсйысьӧм да сійӧс пӧртӧны нин олӧмӧ. Со Галя Миськова неважӧн роч кывйысь получитіс отличнӧй отметка.

М.

Оборොннӧй уджӧн оз занимайтчыны

Айкинаса первичнӧй комсомольскӧй организацияса секретарь Отев ёрт оз донъявны колхознӧй томйӧз пӧвсын оборонной удж котыртӧмлысь коланлунсӧ.

Унаысь вӧлі комсомольскӧй собраниеяс вылын сувтӧдӧма тайӧ вопроссӧ. Сӧмын некутшӧм конкретнӧй решение эз ло примитӧма.

Оборонной кружокъяс сиктын абу котыртӧма. Некутшӧм массовӧй оборонной мероприятиеяс оз жӧ нуӧдсьыны. Оз кӧсйы уджавны оборонной кружокын и ачыс Отев ёрт.

ВЛКСМ ЦК-лӧн IX пленум сувтӧдіс ыджыд мог комсомолецъяс водзӧ—овладевайтны военнӧй специальностьясӧн. Тайӧ делӧас комсомолецъяс должен петкӧдлыны личнӧй пример. Быд колхозӧ должен лоны котыртӧма оборонно - физкультурнӧй кружок.

Тайӧс вунӧдны Отев ёртлы оз позь.

КИСЕЛЕВ.

Норвегия берегъяс дорын морскӧй бой

СТОКГОЛЬМ, 26. (ТАСС). Норвежскӧй печать юӧртӧм серти, тӧрыт лунтыр нюжаліс ыджыд морскӧй бой Берген кар дорын (Норвегия). Ыджыд туман вӧсна оз вӧлі яснӧя тыдав суднояслӧн движениеыс. Пошти лунтыр вӧлі кылӧны лыйсьӧмъяс. Чайтӧны, мый лоис германскӧй военнӧй корабльяс да английскӧй торговӧй судноясӧс конвоируйтысь английскӧй военнӧй корабльяс костын столкновение.

СНИМОК ВЫЛЫН: Краснӧй Армия маневръяс вылын.

РЫТЫВВЫВ ФРОНТ ВЫЛЫН ПОЛОЖЕНИЕ

ХЕЛЬСИНКИ, 26. (ТАСС). „Хельсингин саномат“ газетлӧн па ижскӧй корреспондент юӧртӧ, мый рытыввыв фронт вылын военнӧй действиеяс водзӧ нуӧны лӧсьӧдчана характер Сьӧкыд заключитны, гижӧ корреспондент, кодi воюйтысь стороназысь заводитас ыджыд наступление.

Английскӧй войскалысь тӧдчана соединениеяс Францияӧ нуӧм мунӧ успешнӧя. Немецъяс асланыс боксаныс рытыввыв граница вылын чукӧртісны уна лыда самолётъяс да танкъяс. Тӧрыт французскӧй артиллерия 12 час чӧж бомбардируйтіс Саарбрюккен да Цвейбрюккен костысь германскӧй укреплениеяс.

„Гувудсбладетлӧн“ корреспондент юӧртӧ Парижсянь, мый рытыввыв фронт вылын кадысь кадӧ петкӧдчывлӧны „Кондор“ легионысь тӧдса германскӧй лётчикъяс. Тайӧ жӧ корреспондент гижӧ, мый компетентнӧй французскӧй кругъяс ӧні тщательнӧя изучайтӧны германо-польскӧй войналысь опыт Главнӧй внимание веськӧдӧма Польшаын немецъяслӧн тактика вылӧ, медсясӧ найӧн крупнӧй масштабын мотомехчастьяс применитӧм вылӧ да ударлӧн тэрыб лун вылӧ.

Германия да Франция костын военнӧй действиеяс

ПАРИЖ, 26. (ТАСС). Гавас агентство передайтӧ радио пыр Парижсянь военнӧй действиеяс йылысь татшӧм коммюнике: „Сентябрь 26 лунся асылын водзӧ муніс противниклӧн артиллерийскӧй лыйсьӧм Цвейбрюккенсянь асыв лунвылын. Тӧрыт французскӧй да германскӧй истребительяс костын мунісны уна воздушнӧй бойяс.“

Английскӧй самолётъяс Германия вылын

ЛОНДОН, 25. (ТАСС). Рейтер агентство юӧртӧ Германия рытыввыв юкӧн вывті английскӧй авиациялӧн войся разведывательнӧй лэбзьылӧм йылысь, кодӧс вӧлі вӧчӧма сентябрь 24 лунӧ. Германия рытыввыв да рытыв-войвыв юкӧнъяс вывті английскӧй авиацияӧн лэбзигӧн вӧлі шыбытӧма листовкаяс. Став самолётъяс благополучнӧя бӧр воисны база вылӧ, серьёзнӧй отпоркӧд панытасьтӧг.

Польскӧй беженецъяс Венгрияын

БЕРЛИН, 26. (ТАСС). Будапештсянь юӧртӧны, мый польскӧй пышйысьяслӧн лыдыс Венгрияын составляйтӧ 35 сюрс морт. Венгрияын правительство сетіс право став польскӧй пышйысьяслы бӧр мунны Польшаӧ.

Швейцарскӧй армияса штаблӧн заявление

БЕРЛИН, 25. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро Бернсянь юӧртӧ: „Швейцарскӧй армиялӧн штаб йӧздіс заявление, кӧні висьтавсьӧ, мый „сентябрь 24 лунӧ Рейн доргсянь Швейцарскӧй территория вылӧ лэбзис самолёт, кодӧс вӧлі лыйлӧма пограничнӧй частьясӧн. Сійӧ жӧ луннас рытын Швейцариялӧн различнӧй пунктъясын вӧлі кылӧ самолётъяс моторъяслӧн шум“. Информационнӧй кругъясын заявляйтӧны, мый сомнениетӧг речыс мунӧ французскӧй самолётъяс йылысь.

Гитлер воис Берлинӧ

БЕРЛИН, 26. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро юӧртӧ, мый талун луншӧр кадын Гитлер воис Берлинӧ.

Китайын военнӧй действиеяс

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Бӧръя кад чӧжӧн Хунань провинция войвыв юкӧнын японскӧй командование сувтӧдіс ас водзас мог мунны лунвылӧ Кантон Ханькоускӧй кӧрттуй пӧлӧн Чаншакарлань (Хунань провинциялӧн столица). Тайӧ могсӧ олӧмӧ пӧртӧм могысь японецъяс сконцентрируйтісны 60 сюрс войска.

Бӧръя некымын лун чӧжӧн фронтлӧн тайӧ участок вылын мунӧны чорыд бойяс.

ВОЙВЫВ КИТАЙЫН

Бӧръя юӧръяс серти, Шаньси провинция асыв-лунвыв юкӧнын наступайтысь китайскӧй частьяс да японецъяс костын Чжанцзы вӧсна бойяс имеитӧны чорыд характер.

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Хуцзянь провинцияын сентябрь 24 лунӧ 5 японскӧй военнӧй судно сувтісны якӧр вылӧ Фуцин заливын (Фучжоусянь лунвылын) да зільлісны чеччӧдны десант. Ӧттшӧтш японскӧй самолётъяс бомбардируйтісны Фуцин да Хайкоу (Фуцинсянь 10 километр). Чеччӧдны десантӧс японецъяслы век жӧ эз удайтчы.

Номурӧс Японияса иностраннӧй делӧяс кузя министрӧн назначитӧм

ТОКИО, 25. (ТАСС). Официальнӧй юӧртсӧ, мый талун император вынсьӧдіс адмирал Номур Кидисабуроӧс иностраннӧй делӧяс кузя министрӧн назначитӧм.

Отв. ред. вежысь С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 2537. Типография Наркомместпрома Коми АССР.